

Vollezele, 29 juli 2021

Van: vzw LiV&E
Errebekstraat 8
1570 VOLLEZELE (GALMAARDEN)
info@vzwlive.be

Aan: AGENTSCHAP BINNENLANDS BESTUUR
VAC Herman Teirlinck Brussel
Havenlaan 88, bus 70
1000 BRUSSEL

PER DIGITAAL KLACHTENFORMULIER EN AANGETEKENDE ZENDING

BETREFT: KLACHT OP GROND VAN ARTIKEL 468, §3 VAN HET DECREET VAN 22 DECEMBER 2017 OVER HET LOKAAL BESTUUR¹

1. Bestreden beslissing

1.1. Vzw LiV&E (Leven in Vlaanderen en Europa), hierna “verzoekster” genoemd, is een pluralistische organisatie die de belangen van de Vlaamse burgers behartigt en deze informeert, en dit onder andere op het gebied van leefmilieu en milieubeleid.

1.2. Het is in het kader van deze doelstelling dat verzoekster met onderhavig schrijven klacht wenst in te dienen tegen de beslissing d.d. 22 juni 2021 van de Buitengewone Algemene Vergadering van het intergemeentelijk samenwerkingsverband voor milieu Land van Aalst (hierna: ILvA), waarmee de bestaansduur van deze opdrachthoudende vereniging werd verlengd voor een duur van achttien jaar (**bijlage 1**) en waarvoor voorafgaandelijk volgende gemeenteraadsbeslissingen werden genomen:

- besluit d.d. 22 april 2021 van de gemeenteraad van de gemeente Kluisbergen;
- besluit d.d. 26 april 2021 van de gemeenteraad van de gemeente Haaltert;
- besluiten d.d. 27 april 2021 van de gemeenteraad van de gemeente Aalst, van de gemeenteraad van de gemeente Affligem en van de gemeenteraad van de gemeente Sint-Lievens-Houtem;
- besluit d.d. 28 april 2021 van de gemeenteraad van de gemeente Herzele;

¹ Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, *BS* 15 februari 2018 (hierna: DLB).

- besluiten d.d. 29 april 2021 van de gemeenteraad van de gemeente Denderleeuw en van de gemeenteraad van de gemeente Oosterzele;
- besluit d.d. 17 mei 2021 van de gemeenteraad van de gemeente Zottegem;
- besluiten d.d. 20 mei 2021 van de gemeenteraad van de gemeente Lede en van de gemeenteraad van de gemeente Liedekerke;
- besluiten d.d. 25 mei 2021 van de gemeenteraad van de gemeente Erpe-Mere, van de gemeenteraad van de gemeente Galmaarden en van de gemeenteraad van de gemeente Geraardsbergen;
- besluit d.d. 31 mei 2021 van de gemeenteraad van de gemeente Ninove.

2. Feitelijke en procedurele voorgaanden

2.1. ILvA is een intergemeentelijk samenwerkingsverband dat op 31 oktober 2003 werd opgericht in de vorm van een opdrachthoudende vereniging voor afvalverwerking en dit voor een duur van achttien jaar.

In principe zou de opdrachthoudende vereniging dan ook een einde nemen op 31 oktober 2021.

2.2. De Buitengewone Algemene Vergadering van ILvA besliste evenwel op 22 juni 2021 tot verlenging van diens bestaansduur voor een nieuwe periode van achttien jaar (**bijlage 1**).²

2.3. Gedurende de eerste bestaansperiode van achttien jaar, werd in de verschillende gemeentes gradueel beslist om over te schakelen van een systeem van vaste tarieven per vuilniszak/lediging van containers naar het zogenaamde ‘gewogen Diftar’-systeem, wat inhoudt dat de afvalophaling gebeurt aan de hand van gechipte containers en aan de burger een bedrag wordt aangerekend per kilogram afval.

Dit nieuwe systeem zou er moeten voor zorgen dat de burger beter gaat sorteren, lees: meer afval in de PMD-zak en GFT-container zou gooien, zodat er uiteindelijk minder restafval zou zijn.

Hiertoe werd in de loop van het jaar 2018 in eerste instantie een zogenaamde testcase uitgewerkt in de gemeente Oosterzele.

Als gevolg hiervan zou er dat jaar 370 ton minder restafval zijn opgehaald, een verschil dat evenwel op geen enkele wijze kan worden verklaard, nu de PMD-fractie slechts met 20 ton was toegenomen en de GFT-fractie zelf met 111 ton was afgenomen.

² Overeenkomstig artikel 423 DLB en artikel 6 van de Statuten van ILvA d.d. 31 oktober 2003.

Ondanks deze vaststelling, waren de inkomsten uit restafval aanzienlijk gestegen, waarin vermoedelijk de verklaring is gelegen voor het feit dat het proefproject door ILvA als een “groot succes” werd bestempeld.

Er werd evenwel volledig voorbijgegaan aan de vele problemen en bekommernissen die het nieuwe ‘gewogen Diftar’-systeem met zich meebracht (cf. *infra*).

2.4. Gelet op deze problemen en bekommernissen, heeft de invoering van het nieuwe systeem immers veel ophef veroorzaakt bij de inwoners van de respectievelijke gemeenten.

Teneinde de betrokken burgers een klankbord te verschaffen, werd dan ook een petitie gestart die reeds door duizenden inwoners van de respectievelijke gemeenten werd ondertekend³ en waaruit duidelijk blijkt dat er een aanzienlijke hoeveelheid uiteenlopende klachten bestaan omtrent het nieuwe systeem.

Het is ook om die reden dat verzoekster in eerste instantie de verschillende gemeentelijke overheden om bijkomende informatie heeft verzocht en heeft getracht om, op basis van overleg, een zowel voor de burger als voor de respectievelijke gemeentebesturen aanvaardbare oplossing te vinden (**bijlage 2**)⁴.

Hierop kwam echter weinig of geen reactie, zodat verzoekster het probleem tevens heeft aangekaart bij de Vlaamse Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme (**bijlage 3**)⁵.

De enkele gemeentebesturen die wel een antwoord aan verzoekster hebben geformuleerd, volstonden met het doorschuiven van de hete brij naar ILvA en het klakkeloos overnemen van diens standpunten.

Zodoende heeft verzoekster ook aan deze laatste de bekommernissen van de burger omtrent het nieuwe systeem ter kennis gebracht en om bijkomende informatie verzocht. Hiertoe werd in eerste instantie een onderhoud belegd met de voorzitter en algemeen directeur van ILvA, waarbij evenwel geen plausibele antwoorden werden verkregen.

Verzoekster heeft vervolgens nogmaals de verschillende gemeentebesturen aangeschreven en gewezen op de op hen rustende verantwoordelijkheid om de afvalophaling in hun respectievelijke gemeenten op een afdoende en deugdelijke wijze te organiseren (**bijlage 4**)⁶.

³ <https://www.petities.com/signatures/wij-willen-geen-afrekening-per-kg-voor-restafval-en-gft>.

⁴ Brief d.d. 11 juli 2020 aan de respectievelijke gemeentebesturen.

⁵ Brieven d.d. 20 juli en 28 september 2020 aan Zuhail DEMIR.

⁶ Brief d.d. 14 oktober 2020 aan de respectievelijke gemeentebesturen.

Ook ILvA werd nogmaals verzocht één en ander te verduidelijken (**bijlage 5**)⁷.

Uit het antwoord van ILvA op dit laatste schrijven (**bijlage 6**)⁸ en hetgeen *supra* werd uiteengezet, bleek enig overleg evenwel onmogelijk.

2.5. Door een aantal plichtsbewuste burgers werden dan ook verzoekschriften tot inspraak ingediend, met name in de gemeenten Galmaarden, Denderleeuw en Zottegem.⁹

Mede gelet op de problematiek omtrent de invoering van het voormelde 'gewogen Diftar'-systeem, werden daarnaast ook door verscheidene mandatarissen uit de oppositie van de respectievelijke gemeenten vragen gesteld omtrent de opportuniteit tot verlenging van de bestaansduur van ILvA als opdrachthoudende vereniging in het kader van de intergemeentelijke samenwerking.¹⁰

2.6. Niettegenstaande al deze vragen en initiatieven, werd voorafgaand aan de beslissing tot verlenging van de bestaansduur van ILvA d.d. 22 juni 2021 volstrekt geen onderzoek gedaan naar de opportuniteit en rechtvaardigheid van het met deze opdrachthoudende vereniging bestaande systeem van afvalverwerking, noch naar eventuele alternatieven.

3. Ontvankelijkheid

3.1. Overeenkomstig artikel 466 DLB dient de voorzitter van de raad van bestuur van de opdrachthoudende vereniging via de webtoepassing van de vereniging een lijst bekend te maken van de besluiten van diens organen¹¹ met een beknopte omschrijving van de daarin geregelde aangelegenheden.

Deze lijst dient te worden bekendgemaakt binnen de tien dagen nadat de besluiten zijn genomen.

⁷ Brief d.d. 14 oktober 2020 aan ILvA.

⁸ Brief van ILvA d.d. 15 oktober 2020.

⁹ Zie Notulen van de Gemeenteraad van de gemeente Galmaarden van 27 april 2021, nr. 16; Notulen van de Gemeenteraad van de gemeente Denderleeuw van 29 april 2021, nr. 18 resp. Notulen van de Gemeenteraad van de gemeente Zottegem van 17 mei 2021, nr. 8.

¹⁰ Zie o.m. Notulen van de Gemeenteraad van de gemeente Oosterzele van 29 april 2021, p. 13-16, nr. 8; Notulen van de Gemeenteraad van de gemeente Galmaarden van 27 april 2021, p. 24-25; Notulen van de Gemeenteraad van de gemeente Galmaarden van 25 mei 2021, p. 19.

¹¹ Hieronder valt eveneens de Algemene Vergadering van de opdrachthoudende vereniging, cf. Omzendbrief KB/ABB 2018/4 van 14 december 2018 betreffende het bestuurlijk toezicht en de bekendmakingsplicht in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het Provinciedecreet van 9 december 2005, BS 24 januari 2019, p. 13, punt 2.2.2.4.

De termijn waarbinnen klacht dient te worden ingediend begint in principe te lopen vanaf de dag volgend op voormelde bekendmaking.¹²

3.2. Gelet op het feit dat ILvA in gebreke bleef de bestreden beslissing bekend te maken, heeft verzoekster bij monde van haar voorzitter op 08 juli 2021 telefonisch het verslag van de Buitengewone Algemene Vergadering van 22 juni 2021 opgevraagd, waarna deze werd verzocht diens vraag schriftelijk over te maken aan de Algemeen Directeur van ILvA, per brief of per e-mail.

Navolgend werd het verzoek bij aangetekende zending van 11 juli 2021 vanwege de voorzitter van verzoekster, voor ontvangst ondertekend op 13 juli 2021, nogmaals aan ILvA overgemaakt (**bijlage 7**).

In antwoord hierop, werd per brief van 14 juli 2021 vanwege de Algemeen Directeur en de Voorzitter van ILvA aan verzoekster gemeld dat het verzoek werd geregistreerd in het register openbaarheid van bestuur, zodat vanaf dan een beslissings- en uitvoeringstermijn van 20 dagen zou beginnen lopen (**bijlage 8**).

3.3. Een gelijkaardig verzoek werd eveneens op 09 juli 2021 door een inwoner van de stad Zottegem per e-mailbericht gericht aan zowel de Algemene Directie als de Raad van Bestuur van ILvA, waarop de Adviserend Algemeen Directeur diezelfde dag antwoordde de aanvraag goed te hebben ontvangen en voor verstrekking van de gevraagde gegevens te zullen zorgen (**bijlage 9**).

Vervolgens werd op 12 juli 2021 een e-mailbericht ontvangen van de heer Yannick OTTOY, Stafmedewerker Jurist bij ILvA, waarin werd gesteld dat voormeld verzoek werd geregistreerd in het register openbaarheid van bestuur, zodat vanaf dan een beslissings- en uitvoeringstermijn van 20 dagen zou beginnen lopen (**bijlage 10**).

Onder verwijzing naar de *supra* vermelde artikelen van het DLB in verband met de bekendmaking van besluiten van organen van opdrachthoudende verenigingen, werd ILvA op 13 juli 2021 nogmaals verzocht per kerende het verslag van de Buitengewone Algemene Vergadering van 22 juni 2021 over te maken, te meer daar niet kon worden ingezien dat ILvA alsdan nog niet over deze stukken zou beschikken (**bijlage 11**).

Een aantal uren later, werd het gevraagde verslag uiteindelijk op de website van ILvA gepubliceerd,¹³ zij het 11 dagen te laat.

¹² Artikel 468, §3 DLB.

¹³ Cf. Overzicht van de bekendgemaakte verslagen van ILvA, te raadplegen via <https://www.ilva.be/over-ilva/>.

3.4. Overeenkomstig artikel 468 DLB begint de beroepstermijn van dertig dagen te lopen vanaf de dag volgend op de dag van de bekendmaking van de bestreden beslissing, en *in casu* dus vanaf 14 juli 2021.

Hieruit volgt dat onderhavige klacht in ieder geval **tijdig** werd ingesteld en aldus **ontvankelijk** dient te worden verklaard.

4. Gegrontheid

4.1. Omwille van navolgende redenen is verzoekster van oordeel dat de bestreden beslissing dient te worden **vernietigd**, nu deze onmiskenbaar een schending uitmaakt van het toepasselijk recht en tevens flagrant in strijd is met het algemeen belang.¹⁴

A. *Schending van het recht*

4.2. Alvorens in te gaan op de concrete wijzen waarop de bestreden beslissing een schending uitmaakt van het toepasselijke recht, dient te worden herinnerd aan de algemene doelstelling van het DLB die er in bestaat dat:

“De gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn beogen om op het lokale niveau duurzaam bij te dragen aan het welzijn van de burgers en verzekeren een burgernabije, democratische, transparante en doelmatige uitoefening van hun bevoegdheden.

Ze betrekken de inwoners zo veel mogelijk bij het beleid en zorgen voor openheid van bestuur.”¹⁵ (eigen onderlijning)

Aan deze doelstelling is geenszins voldaan.

A.1. Decreet Lokaal Bestuur en Decreet Bestuursdecreet¹⁶

4.3. In de eerste plaats is immers reeds *supra* gebleken dat *in casu* ontegensprekelijk een schending voorligt van artikel 466 DLB, nu ILvA heeft nagelaten binnen de wettelijk voorziene termijn van tien dagen, i.e. uiterlijk op 02 juli 2021, over te gaan tot bekendmaking van de bestreden beslissing.

Het is pas nadat:

- verschillende verzoeken werden geformuleerd tot het bekomen van een kopie van de bestreden beslissing;

¹⁴ Artikel 462 DLB.

¹⁵ Artikel 2, §1 DLB.

¹⁶ Vlaams bestuursdecreet van 7 december 2018, BS 19 december 2018 (hierna: Bestuursdecreet).

- ILvA deze verzoeken in eerste instantie trachtte af te wimpelen door verwijzing naar de in het Bestuursdecreet voorziene, doch *in casu* niet van toepassing zijnde, termijn van twintig dagen inzake aanvragen in verband met de passieve openbaarheid van bestuur;
- ILvA in antwoord hierop per e-mailbericht van 13 juli 2021 werd gewezen op de op haar op grond van artikel 466 DLB rustende bekendmakingsplicht binnen de tien dagen na het nemen van het besluit;
- op dezelfde datum, **enkele uren** na het verzenden van dit laatste e-mailbericht, werd overgegaan tot bekendmaking van de bestreden beslissing op de website van ILvA.

Voormeld feitenrelaas spreekt dan ook boekdelen en laat duidelijk blijken dat:

- indien ILvA hier niet toe was aangemaand, zij hoe dan ook niet was overgegaan tot de verplichte bekendmaking van de bestreden beslissing;
- niettegenstaande ILvA duidelijk in gebreke bleef zich aan de wettelijke bepalingen te conformeren, verzoekster *c.q.* de burger met opzet aan het lijntje werd gehouden, nu duidelijk is geworden dat ILvA wel degelijk reeds over de gevraagde stukken beschikte die dus evengoed reeds na het telefonisch verzoek, minstens samen met het e-mailbericht van 12 juli 2021 konden zijn overgemaakt;
- het derhalve nogal frappant is dat op 12 juli 2021 omstreeks 17u werd gemeld dat slechts binnen de twintig dagen antwoord kon worden verwacht, terwijl de volgende dag blijkbaar wel zeer snel kon worden overgegaan tot publicatie – nadat ILvA op diens wettelijke verplichtingen werd gewezen – waarbij overigens nog dient te worden opgemerkt dat deze publicatie gebeurde zonder enige melding aan verzoekster *c.q.* de burger die om openbaarmaking had verzocht en die op heden geen enkel antwoord op het door hen geformuleerde verzoek mochten ontvangen.

Verzoekster plaatst dan ook ernstige vraagtekens bij de beweegredenen van dit opzettelijk talmen met het overmaken van de gevraagde stukken.

Dit is in ieder geval niet het gedrag dat van een zorgvuldige intergemeentelijke overheid mag worden verwacht (zie ook *infra*, punt A.3.).

Alleen al om die reden ligt dan ook een schending voor van de toepasselijke wetsbepalingen en de beginselen van behoorlijk bestuur.

4.4. De ontijdige bekendmaking van de bestreden beslissing maakt daarenboven ook een schending uit van het Bestuursdecreet, dat immers ook van toepassing is op de notulen en besluiten van de Buitengewone Algemene Vergadering van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zoals ILvA.¹⁷

¹⁷ Artikel I.4., 3° *juncto* artikel I.3., 5°, e) Bestuursdecreet.

Zelfs al mocht er in hoofde van ILvA geen wettelijke plicht tot bekendmaking hebben bestaan op grond van het DLB, *quod non*, dan nog was deze derhalve verplicht op eigen initiatief tijdig en systematisch alle nuttige, belangrijke of noodzakelijke informatie te verstrekken en ervoor te zorgen dat deze informatie zo veel mogelijk personen, verenigingen of organisaties van de doelgroep bereikt.¹⁸

4.5. Daarnaast werd, zoals gezegd, voorafgaand aan deze beslissing geenszins gedegen onderzoek gevoerd zoals voorgeschreven door artikel 423, tweede lid DLB, hetgeen niet alleen een schending uitmaakt van voormelde bepaling, doch tevens van het motiverings- én zorgvuldigheidsbeginsel (cf. *infra*, punt A.3.).

A.2. Kadernota's van de Vlaamse Regering inzake Regiovorming

4.6. Voorts dient ook te worden opgemerkt dat de bestreden beslissing volstrekt geen rekening houdt met de Kadernota's van de Vlaamse Regering inzake Regiovorming.

Immers, met een eerste Kadernota van 9 oktober 2020¹⁹ werd beoogd maximaal in te zetten op coherentie en transparantie, gelet op de op heden bestaande “verrommeling” die het gevolg is van het ontstaan van een kluwen aan grote en minder grote intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, waardoor de lokale en Vlaamse politici hun weg niet meer terugvinden in het overheidslandschap, laat staan de burgers, bedrijven en verenigingen.

Om hieraan tegemoet te komen, werd het vormen van referentieregio's vooropgesteld waarbinnen voortaan alle vormen van intergemeentelijke en bovenlokale samenwerking zouden dienen plaats te vinden.

Met een tweede Kadernota van 12 maart 2021²⁰ werden deze referentieregio's vervolgens concreet en definitief vastgesteld. Hieruit blijkt dat de aan ILvA deelnemende gemeenten tot drie verschillende referentieregio's behoren, met name de Denderregio, de regio Halle-Vilvoorde en de regio Vlaamse Ardennen.²¹

Tevens werd vooropgesteld dat het organiek kader, i.e. het Decreet Lokaal Bestuur, op zeer korte termijn en meer bepaald in de periode 2021-2022 aan deze regiovorming zal worden aangepast.

¹⁸ Artikel II.2. Bestuursdecreet.

¹⁹ Kadernota VR 2020 0910 DOC.1096/1BIS van 9 oktober 2020 inzake Regiovorming.

²⁰ Kadernota VR 2021 1203 DOC.0187/1QUINQUIES van 12 maart 2021 inzake Regiovorming – afbakening referentieregio's en vervolgotraject.

²¹ Cf. bijlage 1 bij Kadernota VR 2021 1203 DOC.0187/1QUINQUIES van 12 maart 2021.

4.7. Het verlengen van de bestaansduur van ILvA voor een nieuwe maximale periode van achttien jaar valt dan ook niet te rijmen met dit door de Vlaamse Regering vooropgestelde beleid.

Door de meeste gemeentebesturen werden deze Kadernota's volstrekt niet in overweging genomen bij de beoordeling omtrent de bestreden beslissing, terwijl bij de enkele gemeenten waarvoor dit wel op tafel lag dit punt ofwel zonder meer niet werd beantwoord,²² dan wel werd volstaan met een loutere stijlformule die exact, woord voor woord, op precies dezelfde wijze werd geformuleerd door elk van de onderscheiden gemeenteraden.²³

Deze bij wijze van stijlformule geformuleerde overwegingen raken bovendien kant noch wal.

Immers:

- gelet op het feit dat de initiële bestaansduur van ILvA slechts zal verstrijken op 31 oktober 2021 en steeds een Buitengewone Algemene Vergadering kan worden belegd, valt niet in te zien waarom de verlenging van deze vereniging niet zou kunnen worden uitgesteld;
- de maandenlange voorbereiding van de verlenging werd geenszins doorkruist door de tweede Kadernota, nu reeds met de eerste Kadernota van 9 oktober 2020 duidelijk was dat de aan ILvA deelnemende gemeenten tot verschillende referentieregio's zouden behoren;²⁴
- het feit dat de uitwerking van de impactanalyse en het aanpassen van de federale wetgeving slechts voorzien wordt in 2022-2023 rechtvaardigt geenszins de verlenging van de bestaansduur van ILvA tot 2039, i.e. 16 jaar langer dan het eindpunt van de uitwerking van de vooropgestelde regiovorming;
- deze langdurige verlenging vormt dan ook geenszins een "logische en stabiele basis", nu het intergemeentelijk samenwerkingsverband ILvA ingevolge voormelde Kadernota's ongetwijfeld zal moeten worden ontbonden, minstens hervormd.

4.8. De bestreden beslissing druist dan ook volledig in tegen voormelde Kadernota's die, hoewel zij *in se* (nog) geen wetgeving uitmaken, wel degelijk bindende kracht hebben gelet op de gehoorzaamheidsplicht die op de (inter)gemeentelijke overheid rust als lagere administratieve overheid ten opzicht van de Vlaamse regering.

A.3. Beginselen van behoorlijk bestuur

²² Cf. Notulen van de gemeenteraad van de gemeente Oosterzele d.d. 29 april 2021, p. 13-16.

²³ Cf. Notulen van de gemeenteraad van de gemeente Kluisbergen d.d. 22 april 2021, p. 13-14; Notulen van de gemeenteraad van de gemeente Haaltert d.d. 26 april 2021, p. 5; Notulen van de gemeenteraad van de gemeente Galmaarden d.d. 25 mei 2021, p. 9-10.

²⁴ Cf. bijlage 1 bij Kadernota VR 2020 0910 DOC.1096/1BIS van 9 oktober 2020.

4.9. Naast schending van voormelde (pseudo-)wettelijke normen, dient tevens te worden opgemerkt dat de bestreden beslissing eveneens een inbreuk uitmaakt op de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

4.10. Het feit nog daargelaten dat het de burger, niettegenstaande de wettelijke verplichting hiertoe, nagenoeg onmogelijk werd gemaakt om kennis te krijgen van de bestreden beslissing, merkt verzoekster immers op dat deze beslissing in de eerste plaats manifest afbreuk doet aan het **motiveringsbeginsel** als één van de meest fundamentele beginselen van behoorlijk bestuur.

Immers, noch de bestreden beslissing, noch de respectievelijke gemeenteraadsbeslissingen die als bijlage bij deze beslissing werden gevoegd, bevatten enige (afdoende) motivering voor de beslissing tot verlenging van de bestaansduur van ILvA.

Ofwel ontbreekt enige motivering volkomen, ofwel wordt volstaan met een stijlformule, al dan niet onder verwijzing naar een niet-raadpleegbaar en onvindbaar evaluatieverslag van ILvA omtrent haar werking in de periode van 2003-2021, waarvan het effectieve bestaan bijgevolg ernstig in twijfel dient te worden getrokken.

Wat er ook van zij, dit eenzijdig door ILvA opgesteld evaluatieverslag werd klaarblijkelijk aan **geen enkel onderzoek** onderworpen, hetgeen nochtans uitdrukkelijk wordt vereist door artikel 423, tweede lid DLB alvorens kan worden overgegaan tot verlenging van de opdrachthoudende vereniging.

Niet alleen de algemene motiveringsplicht op grond van de beginselen van behoorlijk bestuur en de wet betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen²⁵ werd derhalve miskend, doch ook de bijzondere motiveringsverplichting die hiertoe specifiek is voorzien in het DLB.

Uiteraard is de werkwijze waarbij geen enkele motivering wordt gegeven voor de beslissing tot verlenging, dan wel louter wordt verwezen naar een door de opdrachthoudende vereniging eenzijdig opgesteld verslag, geenszins voldoende om aan de algemene motiveringsverplichting te voldoen, laat staan aan de bijzondere motiveringsverplichting die wordt voorgeschreven door het DLB.

4.11. De burgers van de respectievelijke gemeenten zijn dan ook het voorwerp van pure willekeur en kunnen geenszins achterhalen wat de **concrete motieven** zijn op grond waarvan de beslissing tot verlenging van de bestaansduur van ILvA is gestoeld.

²⁵ Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, *BS* 12 september 1991.

De bestreden beslissing lijkt daarentegen in te gaan tegen alle rede, nu er zeer veel problemen bestaan met de huidige werking van ILvA en reeds vanuit verschillende hoeken ernstige kritiek werd geuit op diens dienstverlening.

Op grond van welke onafhankelijke motieven – lees: andere dan deze die door ILvA zelf werden vooropgesteld – werd derhalve geoordeeld dat de dienstverlening van ILvA dermate tot voldoening strekt dat de bestaansduur ervan diende te worden verlengd met maar liefst 18 jaar?

Samen met de burgers, heeft verzoekster er het raden naar.

Dit wordt nog versterkt door de vaststelling dat de deelnemende gemeenten op grond van de voormelde Kadernota's inzake Regiovorming binnenkort zelfs niet meer zullen kunnen samenwerken, doch niettegenstaande werd besloten tot maximale verlenging tot 2039.

Begrijpe wie begrijpen kan...

4.12. Er kan dan ook niet anders dan worden besloten dat de bestreden beslissing geenszins afdoende werd gemotiveerd, noch op grond van de vereiste bijzondere motivering op grond van het DLB, noch op grond van het algemeen motiveringsbeginsel.

Ook om die reden dient de bestreden beslissing ontegensprekelijk te worden vernietigd.

4.13. Uit het voorgaande blijkt tevens meteen dat de bestreden beslissing geenszins zorgvuldig werd genomen.

Het reeds aangehaalde artikel 423 DLB, stelt immers uitdrukkelijk dat de beslissing tot verlenging gebaseerd dient te zijn op een (vergelijkend) onderzoek. Uit de (afwezigheid van) motivering van deze beslissing volgt ontegensprekelijk dat dergelijk onderzoek niet heeft plaatsgevonden, zodat de bestreden beslissing niet enkel het DLB en de algemene motiveringsverplichting schendt, doch tevens het **zorgvuldigheidsbeginsel**.

Naar vaste rechtspraak van de Raad van State is dit beginsel immers geschonden wanneer er sprake is van:

- een gebrek aan zorgvuldige voorbereiding van de beslissing, aan behoorlijke feitengaring of voorlichting (1);
- een gebrek aan zorgvuldige afweging van de bij het besluit betrokken belangen (2);
- een gebrek aan zorgvuldige kennisgeving van de beslissing of in de op de overheid rustende informatie-, bijstand- of begeleidingsplicht (3).²⁶

²⁶ I. OPDEBEEK en M. VAN DAMME (eds.), *Beginselen van behoorlijk bestuur*, Brugge, die Keure, 2006, 114-115, nr. 155. Zie bv. RvS 14 januari 2020, nr. 246.613.

In casu zijn **elk** van deze categorieën van schendingen van het zorgvuldigheidsbeginsel aanwezig.

Zo is in de eerste plaats immers reeds *supra* gebleken dat, niettegenstaande de wettelijke verplichting hiertoe, in ieder geval niet werd overgegaan tot tijdige bekendmaking van de bestreden beslissing en *in casu* derhalve geenszins een zorgvuldige kennisgeving voorligt.

Daarnaast blijkt ook dat de bestreden beslissing allerminst zorgvuldig werd voorbereid, nu geen enkel onafhankelijk onderzoek heeft plaatsgevonden, hetgeen blijkt uit de gemeenteraadsbeslissingen waarop de bestreden beslissing is gesteund, nu deze ofwel geen enkele motivering bevatten, dan wel slechts een stijlformule met verwijzing naar een door ILvA eenzijdig opgesteld en tevens onvindbaar evaluatieverslag.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat, indien dit verslag al zou bestaan, de **onpartijdigheid** ervan ernstig in vraag kan worden gesteld en de waarde bijgevolg grondig dient te worden genuanceerd.

Welke verenging zal zichzelf immers in een slecht daglicht stellen?

Terwijl de gemeentebesturen zelf geen enkel onderzoek hebben uitgevoerd en het eenzijdig door ILvA opgesteld evaluatieverslag zonder meer blijken te hebben aangenomen voor zoete koek, zonder enige vraag of kritische bedenking.

Alternatieven werden volstrekt niet nagegaan, laat staan aan een gedegen onderzoek onderworpen, terwijl de verschillende bij het besluit betrokken belangen niet zorgvuldig werden afgewogen. Het enige belang dat in aanmerking werd genomen, blijkt het (financiële) belang van ILvA *c.q.* de respectievelijke gemeentebesturen te zijn.

Nergens wordt immers verduidelijkt hoe de burgers belang zouden hebben bij een beslissing tot maximale verlenging van de bestaansduur van een opdrachthoudende vereniging die in de nabije toekomst op grond van voormelde Kadernota's inzake Regiovorming zelfs niet meer zal kunnen voortbestaan en waaromtrent reeds zovele problemen rijzen.

Hierbij dient niet enkel de aanzienlijke meerkost sinds de invoering van het 'gewogen Diftar'-systeem te worden vermeld, doch tevens de vele logistieke en technische problemen, zoals onder meer en niet beperkend:

- de foutieve levering van containers;
- de inefficiënte inhoud van beschikbare containers waardoor vele inwoners bijkomende kosten dienen te betalen voor een extra container;
- de niet-transparante werkwijze bij de aanrekening van het afval;
- het niet-bedienen van bepaalde straten wegens tijdsgebrek bij de werknemers van ILvA;

- de foutieve weging en bijgevolg verkeerde aanrekening van het afval;
- de vaststelling dat voorbijgangers afval in containers deponeren;

en ga zo maar door.

Het nieuwe systeem voldoet dan ook geenszins aan het principe van ‘de vervuiler betaalt’, te meer daar het feit dat iemand zwaar afval deponeert geenszins betekent dat deze meer vervuult. Meer vervuilen betekent immers meer volume afval creëren, en niet meer gewicht. Getuige van deze vaststelling is het feit dat de meerderheid van de betrokken gemeentebesturen – overigens niet over alle gemeenten gelijkvormige – sociale correcties hebben doorgevoerd voor inwoners met kleine kinderen en inwoners met incontinentieproblemen. Mochten deze correcties niet bestaan, zouden deze inwoners zich immers blauw betalen.

Het systeem waarbij afval per zak en dus per volume wordt aangerekend sluit dan ook veel meer aan bij het principe van ‘de vervuiler betaalt’ en is eveneens toegelaten door de communautaire wetgeving.²⁷

Bovendien dient te worden opgemerkt dat van alle burgers wordt vereist te allen tijde een voorschot van 35,00 EUR op hun afvalrekening ter beschikking van ILvA te houden, dat volgens deze laatste voldoende zou moeten zijn om de rekening voor afvalophaling gedurende zes maanden te voldoen, ongeacht de gezinssamenstelling.

Het feit nog daargelaten dat dit geenszins haalbaar is, dient te worden opgemerkt dat van zodra de afvalrekening onder 12,50 EUR zakt, ILvA de burgers aanmaant om opnieuw 35,00 EUR te storten en daarvoor een effectieve factuur opstuurt. Ook de opmerking van verzoekster dat dit *de facto* een renteloze lening aan ILvA uitmaakt, werd volledig in de wind geslagen, terwijl het niet normaal kan worden geacht dat men voorafgaandelijk aan enige dienstverlening een factuur gepresenteerd krijgt.

Niettegenstaande de waslijst van problemen en bezwaren derhalve eindeloos blijkt te zijn, werden al deze bezwaren nooit terdege onderzocht en kan dan ook niet worden ingezien waarom tóch tot maximale verlenging van de bestaansduur van ILvA werd besloten.

Voor de beantwoording van de geuite bezwaren, wordt de burger steevast doorverwezen naar ILvA, niettegenstaande de gemeente de verantwoordelijkheid draagt voor de afvalophaling en de berekening van de kosten hiervoor. Verzoekster verwijst hierbij naar artikel 26 Materialendecreet, dat uitdrukkelijk stelt:

“Elke gemeente draagt er, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten, zorg voor dat de huishoudelijke afvalstoffen zo veel mogelijk worden voorkomen of hergebruikt, op

²⁷ Artikel 26 Decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (hierna: Materialendecreet) *juncto* artikel 5.1.2. Besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (hierna: VLAREMA).

regelmatige tijdstippen worden opgehaald of op een andere wijze worden ingezameld, en nuttig worden toegepast of verwijderd, overeenkomstig artikel 11, 12 en 13, § 2.

*De **gemeenten verhalen**, overeenkomstig artikel 10, **de kosten** van het beheer van huishoudelijk afval op de afvalproducenten. De gemeente **kan** haar verzelfstandigde entiteiten of **intergemeentelijke samenwerkingsverbanden** ertoe **machtigen die kosten te innen**, ook als ze in de vorm van belastingen en retributies worden verhaald. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de wijze waarop de gemeenten de kosten van het beheer van huishoudelijke afvalstoffen berekenen.” (eigen benadrukking en onderlijning)*

Hieruit blijkt duidelijk dat de enige bevoegdheid die naar een intergemeentelijk samenwerkingsverband, zoals ILvA, kan worden overgedragen de **inning** van de kosten voor de afvalophaling betreft. De organisatie en de berekening van de kosten daarentegen, zijn en blijven de bevoegdheid van de deelnemende gemeentebesturen.

Niettemin blijven de gemeentebesturen zich geheel verschuilen achter ILvA en schuiven steevast de hete brij naar deze laatste door, hoewel ILvA uiteraard diens eigen werking niet onafhankelijk kan beoordelen.

Wat er ook van zij, de communautaire wetgeving schrijft in ieder geval voor dat de **gemeenten** bij de berekening van de bijdrage in de kosten door de burger van het beheer van huishoudelijk afval dat via de gemeentelijke kanalen wordt ingezameld, rekening dienen te houden met de werkelijke kosten van de afvalverwerking.²⁸ Uit niets blijkt wat deze werkelijke kosten dan wel zouden zijn en hoe de aan de burger aangerekende bedragen met deze werkelijke kosten zouden overeenstemmen.

Verzoekster merkt op dat op geen enkele wijze een verklaring kan worden gegeven waarom de afvalverwerkingskosten ten opzichte van de periode 2003-2020 met minstens 170% zouden zijn gestegen.²⁹

Uiteraard kan verzoekster zich enkel akkoord verklaren met het feit dat degene die afval produceert hiervoor ook dient in te staan. *Supra* is evenwel reeds gebleken dat het huidige systeem niet met dit principe overeenstemt, terwijl het in ieder geval niet de bedoeling kan zijn dat de burger dient op te draaien voor door ILvA in de loop van het verstrijken van haar bestaansduur gedane investeringen, en dit dan nog zonder enige inspraak, laat staan overleg.

De verlenging van de bestaansduur van ILvA met de maximale termijn kan dan ook geenszins worden verantwoord, te meer daar met diens werking uitermate veel problemen bestaan dat de huidige werkwijze in ieder geval geen rechtvaardig systeem kan uitmaken (cf. *supra*).

²⁸ Artikel 5.1.1. VLAREMA.

²⁹ Cf. Advies milieuraad gemeente Galmaarden (**bijlage 12**).

Verzoekster stelt zich dan ook de vraag in hoeverre niet reeds was geweten dat de bestaansduur van ILvA hoe dan ook zou worden verlengd, zodat hier niet te veel aandacht werd aan geschonken.

Wat in ieder geval vaststaat, is dat deze beslissing tot verlenging geenszins zorgvuldig werd voorbereid, nu geen enkel onafhankelijk onderzoek werd verricht, laat staan alternatieven werden onderzocht en tevens elke (afdoende) motivering ontbreekt.

De Raad van State is duidelijk hieromtrent: een dergelijke **louter routineuze en administratieve afwikkeling** van de bestreden beslissing kan in het licht van het zorgvuldigheidsbeginsel geenszins worden aanvaard.³⁰

4.14. Uit het voorgaande volgt meteen dat de bestreden beslissing tevens het **onpartijdigheidsbeginsel** schendt, nu immers geen enkel onafhankelijk onderzoek werd gevoerd omtrent de opportuniteit van de bestreden beslissing, terwijl de mandaten in de bestuursorganen van ILvA worden waargenomen door leden van de gemeenteraad van de respectievelijke gemeentebesturen.

Het is dan ook om die reden dat artikel 423 DLB voorschrijft dat de beslissing tot verlenging steeds dient te worden voorafgegaan door een **onderzoek**, hetgeen *in casu* evenwel volstrekt niet is gebeurd (cf. *supra*).

Men kan dan ook niet anders dan vaststellen dat de ongemotiveerde en lichtzinnige beslissing tot verlenging van deze opdrachthoudende vereniging geenszins voldoet aan de vereiste van onpartijdigheid.

4.15. Hetzelfde kan worden opgemerkt met betrekking tot het **redelijkheidsbeginsel**. Voor het nemen van de bestreden beslissing werd immers in ieder geval niet uitgegaan van juiste feitelijke gegevens, gezien deze feitelijke gegevens immers zelfs niet werden onderzocht en derhalve geenszins correct kunnen zijn beoordeeld.³¹

Ten overvloede, merkt verzoekster hierbij nog op dat, zelfs al mocht op grond van de reeds vermelde schendingen van het toepasselijke recht niet kunnen worden geoordeeld dat de bestreden beslissing dient te worden vernietigd, *quod non*, de beslissing tot verlenging van de bestaansduur van ILvA voor de **maximale duur** van achttien jaar in ieder geval **niet evenredig** is, gelet op de vele problemen die met diens werking bestaan, en des te meer in het licht van de *supra* vermelde Kadernota's inzake Regiovorming.

³⁰ Zie bv. RvS 2 oktober 2002, nr. 89.982

³¹ Zie bv. RvS 8 maart 2005, nr. 141.735; RvS 24 januari 2005, nr. 139.669; RvS 10 oktober 2007, nr. 175.602; RvS 27 april 2020, nr. 247.452.

Mogelijke alternatieven voor ILvA werden zelfs niet onderzocht, noch de mogelijkheid om de bestaansduur van deze laatste voor een kortere duur te verlengen, dan wel de verlenging uit te stellen tot meer duidelijkheid zou bestaan.

De bestreden beslissing maakt dan ook op verschillende vlakken een flagrante miskennis uit van het toepasselijke recht en dient ontegensprekelijk te worden vernietigd.

B. Strijdigheid met het algemeen belang

4.16. Hoger werd reeds uitvoerig beargumenteerd dat de bestreden beslissing manifest het toepasselijke recht miskent, zodat dient te worden opgemerkt dat deze beslissing zonder meer eveneens **strijdig is met het algemeen belang**.

Het DLB omschrijft het algemeen belang als elk belang dat ruimer is dan het gemeentelijk belang.³²

Uit de lichtzinnigheid waarmee de bestreden beslissing werd genomen, blijkt in ieder geval dat op geen enkel ogenblik het algemeen belang in het achterhoofd werd gehouden, niettegenstaande door verzoekster meermaals werd getracht een algemeen aanvaardbare oplossing te vinden, i.e. een oplossing waarbij niet alleen de (financiële) belangen van ILvA en de gemeentebesturen in rekening werden gebracht.

Enig overleg bleek evenwel onmogelijk, zodat de inwoners van de respectievelijke gemeenten zich slechts konden neerleggen bij het aan hen opgedrongen problematische systeem van afvalophaling, waarvan zij immers verplicht gebruik dienen te maken, en slechts met lede ogen konden aanzien hoe de duur van dit uiterst ondegelijk systeem op volstrekt ongemotiveerde wijze met maar liefst achttien jaar werd verlengd.

Het valt dan ook ten zeerste te betreuren dat de doelstelling van het nieuwe Decreet Lokaal Bestuur om het belang van burgerparticipatie te accentueren *de facto* dode letter blijft en de burger de speelbal blijkt te zijn van deze onlogische en ongemotiveerde beslissing waarbij het algemeen belang en het belang van de inwoners van de respectievelijke gemeenten geenszins in aanmerking werden genomen.

5. Besluit

³² Cf. artikel 327 en 462 DLB.

5.1. De bestreden beslissing is geenszins gesteund op in rechte noch in feite aanvaardbare motieven en schendt daarentegen zowel het toepasselijke recht als het algemeen belang.

Bijgevolg dient de bestreden beslissing onmiskenbaar te worden **vernietigd**.

Namens verzoekster,

Haar voorzitter,

De heer Arthur CAYTAN

BIJLAGEN

1. Verslag van de Buitengewone Algemene Vergadering van ILvA d.d. 22 juni 2021.
2. Brief d.d. 11 juli 2020 aan de respectievelijke gemeentebesturen.
3. Brieven d.d. 20 juli en 28 september 2020 aan Zuhail DEMIR.
4. Brief d.d. 14 oktober 2020 aan de respectievelijke gemeentebesturen.
5. Brief d.d. 14 oktober 2020 aan ILvA.
6. Brief van ILvA d.d. 15 oktober 2020.
7. Aangetekend schrijven d.d. 11 juli 2021 aan ILvA.
8. Brief van ILvA d.d. 14 juli 2021.
9. Emailbericht d.d. 9 juli 2021 de Algemene Directie en de Raad van Bestuur van ILvA met antwoord van de Adviserend Algemeen Directeur.
10. E-mailbericht d.d. 12 juli 2021 van de heer Yannick OTTOY, Stafmedewerker Jurist bij ILvA.
11. E-mailbericht d.d. 13 juli 2021 aan de heer Yannick OTTOY, Stafmedewerker Jurist bij ILvA.
12. Verslag Milieuraad Galmaarden.